

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

DOM
2017-09-04
Stockholm

Mål nr
M 11370-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-12-15 i mål nr M 4255-16, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad
Miljöförvaltningen
Box 7012
402 31 Göteborg

MOTPART

JJ

SAKEN

Tillsynsavgift enligt miljöbalken

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1347230

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut den 18 juli 2016. Till stöd för sin talan har nämnden sammanfattningsvis anfört följande. Huvudprincipen är att den som är föremål för en myndighets tillsyn ska betala för tillsynsåtgärderna. En ansökan om att ett vite ska dömas ut kan ses som en fortsättning på handläggningen av själva vitesföreläggandet. I båda fallen utgör handläggningen sådana tillsynsåtgärder som avses i 27 kap. 1 § miljöbalken. Alla tillsynsåtgärder bör bedömas på samma sätt när det gäller möjligheten att ta ut tillsynsavgift.

JJ har inte hörts av.

REMISSYTTRANDE I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mark- och miljööverdomstolen har i målet hört Naturvårdsverket som i yttrande anfört bl.a. följande: Naturvårdsverket delar nämndens bedömning. Genom att förena förelägganden och förbud med vite finns ett påtryckningsmedel som ökar möjligheterna att dessa följs. För att påtryckningsmedlet ska vara effektivt är det viktigt att tillsynsmyndigheten använder sig av möjligheten att ansöka om att få vitet utdömt om tillsynsobjektet inte gör vad som har förelagts. En ansökan om utdömande av vite bör därför anses vara en del av tillsynsverksamheten.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Nämnden har tagit ut en avgift av JJ för nämndens arbete med att upprätta en ansökan om utdömande av vite samt diskussioner med bl.a. jurist angående denna ansökan. Frågan i målet är om en avgift kan tas ut för dessa arbetsmoment med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken. Kostnader för arbete med att ta fram en ansökan om utdömande av vite är en rättegångskostnad i vitesmålet. I ett sådant mål kan parterna inte få ersättning för sina rättegångskostnader, se 4 kap. 2 § och 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar. Vid sådant förhållande kan nämnden inte

heller få sin kostnad ersatt med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken. Nämndens överklagande ska därför avslås.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg, Birgitta Bylund Uddenfeldt, referent, och Margaretha Gistorp samt tf. hovrättsassessorn Elin Samuelsson. Föredragande har varit David Sandberg.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-12-15
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 4255-16

KLAGANDE

JJ,

MOTPART

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad
Box 7012
402 31 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Göteborgs beslut 2016-10-24, 2016-10-24,
2016-10-24 och 2016-10-24 i ärende nr 505-27495-2016, 505-25492-2016, 505-
23462-2016 och 505-19632-2016, se bilaga 1

SAKEN

Avgifter för tillsyn av diselläckage på X i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen Miljö-
och klimatnämndens beslut den 18 juli 2016, fakturanr 7800002473631, dnr
05820/16, att ta ut avgift på 4 655 kronor.

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena i övrigt.

Dok.Id 346314

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00 -

BAKGRUND

Miljöförvaltningen har i april månad 2016 handlagt ett ärende angående dieselläckage. Med anledning av detta har Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun fattat fyra beslut om avgifter för tillsyn. Samtliga beslut överklagades av JJ till länsstyrelsen som i beslut den 24 oktober 2016 avslog överklagandena.

YRKANDEN M.M.

JJ har yrkat, så som hans överklagan får förstås, att mark- och miljödomstolen upphäver påförda avgifter för tillsyn av dieselläckage på fastigheten A i Göteborgs kommun. Till stöd för sin talan anför han följande. Miljöförvaltningen har tidigare skriviet om utlandsregisterade lastbilar som stått parkerade på aktuell plats och tankat. Var dessa uppgifter kommer ifrån är inte klarlagt. Han har i vart fall inga utlandsregisterade lastbilar.

Det görs gällande att trailern varit stulen. Det är för honom oförståeligt hur polisen bedömt honom som inte trovärdig. Han kan inte vara ansvarig för något som varit stulet. Även polisen säger att tankningen började 11 april i år och att det hela tiden varit hans fordon på platsen. Han kan inte lämna svar på frågor han inte vet något om. Han uppger att han är oskyldig.

DOMSKÄL

Av handlingarna i målet framgår följande. I oktober 2015 gjorde miljöförvaltningen en inspektion avseende en trailer och truck som stått parkerade invid RPG Logistics infart på X varvid noterades spill kring gafflar och på asfalten. Miljöförvaltningen gjorde då en åtalsanmälan. I november 2015 konstaterade miljöförvaltningen, i samband med ett polistillslag i Arendal, att det läckte diesel från IBC-behållare på samma trailersläp, som var skrivet på JJs Åkeri. Polisen uppgav efter förhör med chauffören att denne var anställd av JJs Åkeri. Vid miljöförvaltningens försök att komma i kontakt med JJ har han undandragit sig kontakt. Miljöförvaltningen beslutade den 16 december 2015 att, vid löpande vite om 50 000 kronor, att tillhandahålla drivmedel

utan att vidta tillräckliga skyddsåtgärder. Beslutet delgavs med stämningssman den 9 februari 2016 och har vunnit laga kraft. Efter telefonsamtal från Räddningstjänsten den 11 april 2016 åkte förvaltningen på tillsynsbesök på X i Torslanda och konstaterade att det från ett lastbilssläp hade runnit ut diesel på marken under släpet och den asfalterade gatan och sedan vidare in på närliggande fastighets asfalterade uppställningsplats och till en dagvattenbrunn. Lastbilssläpet var detsamma som tidigare varit föremål för tillsyn i Arendal. Miljöförvaltningen förelade den 12 april 2016 JJ att vid vite tömma IBC-behållarna och samla upp oljeförorenat saneringsmedel. Föreläggandet delgavs den 13 maj med stämningssman. JJ har den 4 maj 2016 anmält den ifrågavarande trailern stulen.

Mot bakgrund av händelseförloppet, särskilt att JJ inte gjort gällande att trailern var stulen i samband med de båda beslut som miljöförvaltningen riktat mot honom, bedömer mark- och miljödomstolen att hans uppgifter om att trailern varit stulen som otillförlitliga. JJ ska därför anses som ansvarig verksamhetsutövare beträffande dieselläckagen på de platser som miljöförvaltningens tillsynsåtgärder omfattar. Det har därför funnits lagligt stöd för nämnden att ta ut tillsynsavgifter.

Huruvida de påförda avgifterna har stöd i lag och i den fastställda taxan och om den tid som debiterats varit skälig gör domstolen följande bedömning. Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för kostnader i en kommunal myndighets verksamhet. Enligt bestämmelsen får sådana avgifter tas ut för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller föreskrifter meddelade med stöd av balken och för prövning och tillsyn med anledning av EG:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Enligt den av kommunfullmäktige i Göteborgs stad fastställda taxan för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område tas avgifter ut för bl.a. nedlagd handläggningstid för tillsyn som inte omfattas av fast årlig tillsynsavgift (2, 10 § §). Enligt 3 § tas bl.a. ingen avgift ut för handläggning av överklagande, t.ex.

rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagande ärenden.

Nämnden har enligt beslut den 18 juli 2016 (fakturanummer 7800002473631, dnr 05820/16) påfört JJ avgift på 4 655 kr. Avgiften avser 4,75 timmar handläggning fördelade på följande arbetsmoment.

- 12 april 2016: Skrivelse om ansökan till mark- och miljödomstolen om utdömande av vite enligt föreläggande samt diskussion med chef. 4 timmar.
- 14 april 2016: Diskussion jurister och direktör angående skrivelsen om ansökan om utdömande av vite. 0,75 timmar.

Det framgår således att arbetsmomenten avser förberedande åtgärder inför ansökan om utdömande av vite. Talan om utdömande av vite är, enligt domstolens mening, inte att anse som en sådan tillsynsåtgärd som avses i 27 kap. 1 § miljöbalken.

Kostnader för förberedande och utförande av sådan talan bör anses som en rättegångskostnad (jfr 18 kap. 8 § rättegångsbalken), för vilken ersättning inte kan utgå enligt miljöbalken, föreskrifter som meddelats med stöd av balken eller enligt de processlagar som styr talan om utdömande av vite. Nämndens faktura nr 7800002473631 är därför inte lagligen grundad och JJs överklagande ska därför bifallas i den delen.

Beträffande övriga påförda avgifter instämmer domstolen i länsstyrelsens bedömning och överklagandet ska avslås i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV427)

Överklagande senast den 5 januari 2017.

Ove Järholm

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ove Järholm, ordförande, och tekniska rådet Joen Morales. Föredragande har varit beredningsjuristen Osman Djibril.